

Poročilo o azilu 2026

Povzetek

Poročilo o azilu 2026

Letno poročilo o stanju na področju azila v
Evropski uniji

POVZETEK

Junij 2026

© Agencija Evropske unije za azil (EUAA), 2026

Niti Agencija Evropske unije za azil (EUAA) niti osebe, ki delujejo v njenem imenu, niso odgovorne za uporabo podatkov iz te publikacije.

Fotografija na naslovnici: Getty Images/[Stefano Guidi](#)

Luxembourg: Urad za publikacije Evropske unije, 2026

PDF BZ-01-26-013-SL-N ISBN 978-92-9418-461-0 2600-3104 doi: 10.2847/1024595

Reprodukcija je dovoljena z navedbo vira. Za vsako uporabo ali reprodukcijo fotografij ali drugega gradiva, ki ni zaščiten z avtorskimi pravicami EUAA, je treba pridobiti dovoljenje neposredno od imetnikov pravic.

Uvodna beseda

Že drugo leto zapored se je število prošelj za mednarodno zaščito v državah EU+ zmanjšalo na skupno 0,8 milijona. K temu je prispevala vrsta dejavnikov, med katerimi velja poudariti politične dogodke v ključnih državah izvora, kot je Sirija, ter evropsko sodelovanje s partnerskimi državami, zaradi katerega se je zmanjšala mobilnost na migracijskih poteh v Evropo. Države EU+ so ob tem še naprej zagotavljale začasno zaščito približno 4,5 milijona razseljenim osebam iz Ukrajine, pri čemer so nekatere od njih prevzele večinski delež, nadaljevale pa so se tudi pobude za iskanje dolgoročnih rešitev, ki bi omogočile dokončno prenehanje začasne zaščite marca 2027.

Skupna naloga vseh držav EU+ v letu 2025 so bile priprave na začetek izvajanja pakta o migracijah in azilu junija 2026. Nacionalni izvedbeni načrti in strategije so bili vodilo za reforme, ki bodo omogočile skorajšnje delovanje prenovljenega evropskega azilnega sistema.

V tem procesu države niso bile prepuščene same sebi, saj jim je Evropska komisija skupaj z agencijami EU zagotavljala smernice in ustrezno podporo. Agencija EUAA je pri teh prizadevanjih zagotavljala več različnih oblik podpore v okviru svojega posebnega programa za pakt. Državam je zagotavljala operativno podporo na terenu, usposabljala strokovnjake s področja azila, med drugim prek svoje akreditirane akademije EUAA, pripravila tehnično gradivo, ki strokovnjake usmerja pri uporabi usklajenih postopkov, ter izdelala analizo razmer, ki je služila kot podlaga za oblikovanje ustreznih politik.

Agencija EUAA se je tako na primer na spreminjajoče se razmere v Siriji hitro odzvala z zbiranjem podatkov o politikah in praksah držav EU+ v zvezi s sirskimi prisilci ter z raziskavo stanja v državi izvora, s pomočjo katere je pridobila visokokakovostne podatke o razvoju dogodkov v tej državi. Z zagotovitvijo pregleda nad izvajanjem konceptov varne države v državah EU+ je prispevala tudi k zakonodajnemu postopku za sprejetje seznama varnih držav izvora na ravni EU ter revidiranega koncepta varne tretje države.

Junij 2026 še zdaleč ne pomeni konca skupnega evropskega azilnega sistema (CEAS), temveč zgolj prehod v njegovo drugo razvojno fazo, ki bo morda zahtevala veliko učenja skozi prakso. To bo proces, v okviru katerega bodo na podlagi povratnih informacij o uporabi novih pravil v praksi oblikovane prilagoditve, ki bodo nato sprejete na operativni in politični ravni. Agencija bo med celotnim postopkom državam še naprej zagotavljala podporo in strokovno znanje, potrebno za učinkovito delovanje skupnega evropskega azilnega sistema.

Nina Gregori
Izvršna direktorica
Agencija Evropske unije za azil

Vsebina

Uvodna beseda	4
Uvod	6
1. Pomembni dogodki na področju azila v Evropski uniji v letu 2025.....	7
2. Upravljanje dostopa do mednarodne zaščite.....	9
3. Pobude za bolj racionalizirane in usklajene azilne postopke.....	10
4. Sprejem prosilcev za mednarodno zaščito	11
5. Odgovornost za prošnje za mednarodno zaščito.....	12
6. Usklajen pristop za preselitev in humanitarni sprejem.....	13
7. Pravice upravičencev do mednarodne zaščite v zvezi z vključevanjem in integracijo ...	14
Okvir 1: Začasna zaščita razseljenih oseb iz Ukrajine.....	15
8. Pravni zaščitni ukrepi za otroke in prosilce s posebnimi potrebami	16
Sklepne ugotovitve	18

Uvod

Povzetek [poročila o azilu 2026: Letno poročilo o stanju na področju azila v Evropski uniji](#) povzema ključne dogodke na področju mednarodne zaščite, ki so predstavljeni v glavnem poročilu. Povzetek je na voljo v [31 jeziki](#), vključno z vsemi uradnimi jeziki EU ter albanskim, arabskim, makedonskim, ruskim, srbskim, turškim in ukrajinskim jezikom.

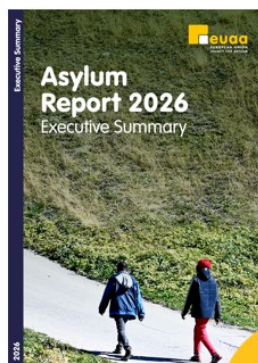
Informacije, ki so predstavljene v glavnem poročilu, si je mogoče podrobneje ogledati v različnih dodatnih uporabniku prijaznih virih:

- v [nacionalni podatkovni zbirki o dogodkih na področju azila](#) so predstavljeni zakonodajni, institucionalni in politični dogodki, ki so opisani v poročilu. Posodobitve je mogoče iskati po državi, temi, letu in vrsti dogodka. Informacije so povzete in predstavljene tudi v preglednici po državah in po tematskih področjih v dokumentu PDF;
- v poročilu je predstavljen izbor dogodkov na področju sodne prakse, ki so zajeti v [podatkovni zbirki agencije EUAA o sodni praksi](#). Hiperpovezave v besedilu vodijo bralce do posameznih sodnih primerov v zbirki podatkov;
- viri, uporabljeni za pripravo *poročila o azilu*, so navedeni v seznamu referenčnih dokumentov na koncu poročila. Na voljo so tudi v podatkovni zbirki o mednarodni zaščiti v Evropi (Database on International Protection in Europe – DIP) pod zavihkom [Viri](#), ki ponuja možnost iskanja in izvoza podatkov.

Najnovejše informacije o dejavnostih agencije EUAA in podpori državam članicam so na voljo v infografikah: <https://www.euaa.europa.eu/asylum-report-2026/section-10-euaa-support-2025>.

Glavne spremembe po državah so na voljo v pregledih po državah: <https://www.euaa.europa.eu/asylum-report-2026/country-overviews>.

Additional resources to the Asylum Report 2026

Translations
in all EU
languages
and 7 non-EU
languages

Click on [Database on International Protection in Europe](#) to consult sources on asylum

1. Pomembni dogodki na področju azila v Evropski uniji v letu 2025

Leto 2025 je bilo za Evropo leto prehoda, obdobje prestrukturiranja ter čas oblikovanja strategij in vlaganj v posodobitev evropske azilne in migracijske ureditve, in sicer ob opaznem upadu števila prošenj za mednarodno zaščito. Izvajanje pakta o migracijah in azilu je bilo v središču oblikovanja evropskih politik, pri čemer je bil cilj čim prej doseči oprijemljive rezultate. Pobude so bile usmerjene v povečanje učinkovitosti azilnih postopkov, obvladovanje pritiska na zunanjih mejah in povečanje učinkovitosti vračanj. Vodilo za uresničevanje pakta v praksi so bili nacionalni izvedbeni načrti, državam članicam EU pa so pri tem priskočili na pomoč Evropska komisija, ki je zagotovila strokovno znanje in finančna sredstva, ter ustrezne agencije EU, ki so državam pomagale zagotoviti, da bodo njihovi nacionalni azilni in sprejemni sistemi ustrezno pripravljene do junija 2026.

Evropska komisija je v prizadevanju, da bi se že v zgodnji fazi uveljavili nekateri elementi uredbe o azilnih postopkih, aprila in maja 2025 predstavila dva predloga v zvezi s koncepti varnih držav, seznam EU varnih držav izvora in nova pravila za lažje izvajanje koncepta varnih tretjih držav. Prvi predlog je bil namenjen prednostnemu izvajanju nekaterih določb uredbe o azilnih postopkih, v skladu s katerimi se lahko prošnje za mednarodno zaščito državljanov, ki prihajajo iz držav z 20-odstotno stopnjo ali manj ugodno rešenih prošenj za mednarodno zaščito, obravnavajo po pospešenem postopku ali postopku na meji. V tem predlogu je bila predstavljena tudi zamisel, da bi se varne države izvora in varne tretje države lahko določile z izjemami.

Drugi predlog se je nanašal na uporabo koncepta varne tretje države. Njegov cilj je bil pospešiti azilne postopke in zmanjšati pritisk na azilne sisteme ter hkrati ohraniti pravne zaščitne ukrepe za prosilce. S predlaganimi spremembami je bila odpravljena obveznost, da mora prosilec imeti povezavo z varno tretjo državo; potovanje skozi varno tretjo državo je bilo opredeljeno kot zadostna povezava med prosilcem in navedeno državo; vključena pa je bila tudi možnost uporabe tega koncepta tudi v primeru, kadar prosilec nima povezave z varno državo ali ni potoval skozi njo, če z zadevno tretjo državo obstaja sporazum ali posebna ureditev v ta namen.

Februarja 2026 je Evropski parlament odobril nova pravila, Svet pa uradno revidiral koncept varne tretje države in sprejel prvi vseevropski seznam varnih držav izvora, ki vključuje Bangladeš, Kolumbijo, Egipt, Indijo, Kosovo¹, Maroko in Tunizijo.

Da bi se dopolnil zakonodajni okvir pakta, je Evropska komisija marca 2025 predlagala posodobitev evropske politike vračanja z novim skupnim evropskim sistemom za vračanje. V [uredbi](#) so predvideni skupni postopki v državah članicah za izdajo odločb o vrnitvi in enotni obrazec za evropski nalog za vrnitev, kar bo spodbudilo poenotenje, preglednost in usklajevanje.

¹ Imenovanje teh držav ne posega v stališča o statusu ter je skladno z Resolucijo Varnostnega sveta Združenih narodov 1244/1999 in mnenjem Meddržavnega sodišča o razglasitvi neodvisnosti Kosova.

Evropska komisija je novembra 2025 začela prvi letni cikel upravljanja migracij, ki vključuje:

- evropsko letno poročilo o azilu in migracijah, ki zagotavlja pregled razmer na področju azila in migracij v EU;
- odločitve Evropske komisije, ki določajo stopnjo migracijskega pritiska v državah članicah, in
- predlog Evropske komisije o vzpostavitvi solidarnostnega fonda za obravnavanje potreb držav članic, ki so po pritiskom.

Glede na evropsko letno poročilo o azilu in migracijah, ki zajema obdobje od julija 2024 do junija 2025, so se razmere na področju migracij v EU izboljšale, vendar določeni izzivi ostajajo, kot so denimo nenehen pritisk zaradi nezakonitih prihodov, nezakonito gibanje znotraj EU ter instrumentalizacija migracij s strani Rusije in Belorusije.

Evropska komisija je na podlagi analize razmer iz poročila ugotovila, da so Ciper, Grčija, Italija in Španija „pod migracijskim pritiskom“ in da bodo upravičene do sredstev iz solidarnostnega fonda EU, ko bo pakt začel veljati junija 2026. Države iz druge skupine, ki vključuje Belgijo, Bolgarijo, Hrvaško, Nemčijo, Estonijo, Finsko, Francijo, Irsko, Latvijo, Litvo, Nizozemsko in Poljsko, so bile opredeljene kot „države, za katere obstaja tveganje migracijskega pritiska“. Avstrija, Bolgarija, Hrvaška, Češka, Estonija in Poljska so bile opredeljene kot „države, ki se spoprijemajo z resnimi migracijskimi razmerami“ zaradi kumulativnega učinka pritiskov v zadnjih petih letih. V izvedbenem sklepu Sveta o vzpostavitvi letnega solidarnostnega fonda so bile solidarnostne potrebe za leto 2026 opredeljene v obsegu 21 000 premestitev ali 420 milijonov EUR v finančnih prispevkih, izvajanje te zaveze pa se bo začelo 12. junija 2026.

Evropska komisija je januarja 2026 predstavila evropsko strategijo za upravljanje azila in migracij, da bi določila politične cilje EU na področju azila in migracij za prihodnja leta. Strategija je vodilo za uresničevanje treh glavnih ciljev: preprečevanje nezakonitih migracij, zaščita oseb, ki bežijo pred vojno in preganjanjem, ter privabljanje talentov v Evropsko unijo.

Kar zadeva zunanjo razsežnost migracijske in azilne politike, je EU še naprej sledila celovitemu pristopu k upravljanju migracij, kar se odraža v usklajevanju z različnimi deležniki. Pobude so vključevale obravnavo temeljnih vzrokov migracij, pomoč partnerskim državam pri povečanju njihovih zmogljivosti na področju upravljanja meja in boja proti tihotapskim mrežam, prispevanje k rešitvam za zaščito razseljenih oseb v različnih delih sveta ter zagotavljanje varnih in zakonitih poti v Evropo kot alternative nezakonitim migracijam. EU je poleg sodelovanja, ki temelji na pozitivnih spodbudah, vključila možnost odvzema ugodnosti v izjemnih okoliščinah, kadar se vzpostavljene ureditve uporabljajo na načine, ki ustvarjajo znatne migracijske in varnostne izzive. V ta namen je začela veljati nova uredba, ki določa spremenjen mehanizem zadržanja izvzetja iz vizumske obveznosti.

2. Upravljanje dostopa do mednarodne zaščite

Leta 2025 se je število prošelj za mednarodno zaščito, vloženih v državah EU+, zmanjšalo že drugo leto zapored, in sicer na 822 000 (*glej sliko 1*), kar pomeni zmanjšanje za petino v primerjavi z letom 2024 in predstavlja najnižje skupno število prošelj po letu 2021. Nemčija ostaja glavna država sprejemnica (163 000 prošelj), čeprav je prejela precej manj prošelj kot leta 2024 (za skoraj tretjino manj), sledijo Francija (152 000), Španija (143 000) in Italija (134 000).

Upoštevajoč število prošelj za azil glede na velikost prebivalstva, je bilo v državah EU+ vloženih povprečno okoli 1 800 prošelj na 1 milijon prebivalcev. Največ prosilcev za azil na milijon prebivalcev je bilo v Grčiji in na Cipru (5 900 oziroma 4 500). Z nekaj zaostanka jima sledijo Španija, Belgija in Švica (vsaka s približno 2 900 prošnjami).

Med prosilci za mednarodno zaščito leta 2025 prevladuje ozek krog državljanstev. Pet največjih skupin so predstavljali Afganistanci (14 % vseh prošelj), Venezuelci (11 %), Sirci (5 %), Bangladeševci (4 %) in Turki (4 %).

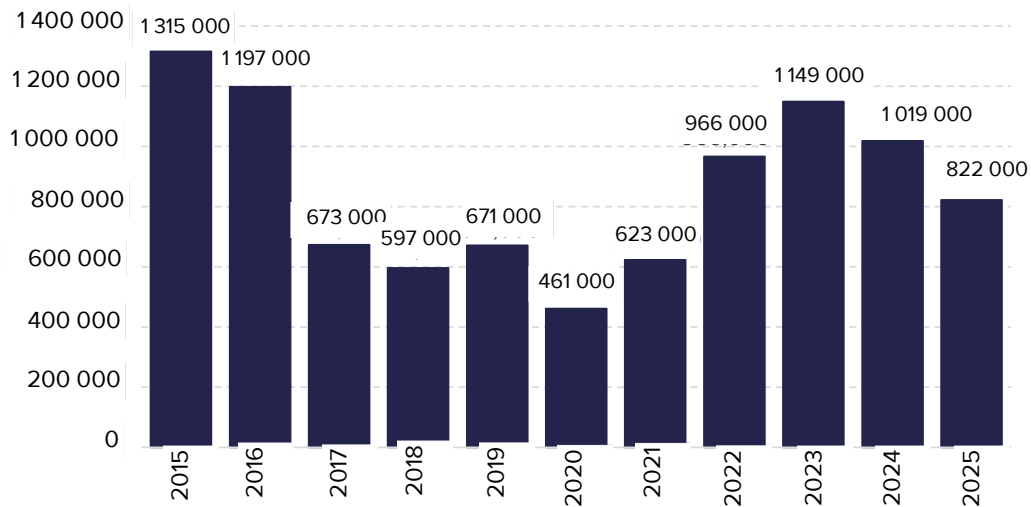
Število ponovnih prošelj se je v primerjavi z letom 2024 povečalo za 39 % in s tem doseglo rekordno raven. Leta 2025 so te prošnje predstavljale 15 % vseh prošelj za azil, kar pomeni največji doslej zabeležen delež. Razlog za to je po vsej verjetnosti [sodba Sodišča Evropske unije](#) iz oktobra 2024 v zadevi, v kateri je bilo ugotovljeno, da sta spol in državljanstvo zadostna razloga, da so afganistanske ženske izpostavljene nevarnosti preganjanja, zaradi česar se je povečalo število ponovnih prošelj Afganistancev za azil.

Delež prošelj za azil, ki so jih vložili državljani držav z nizkimi stopnjami ugodno rešenih prošelj za azil, se je leta 2025 povečeval in predstavljal več kot polovico skupnega števila prošelj. V skladu s pravili pakta se bo od junija 2026 v nekaterih okoliščinah, opredeljenih v členu 43(1) uredbe o azilnih postopkih, za državljane držav z nizkimi stopnjami ugodno rešenih prošelj za azil (manj kot 20 %) uporabljal obvezni postopek na meji.

Države EU+ so redno sodelovale z Evropsko komisijo in agencijami EU pri posodobitvi zmogljivosti informacijske tehnologije na mejah, vključno z zagotavljanjem tehničnih, operativnih in upravnih virov za delovanje novega sistema Eurodac. Da bi se zagotovil nemoten potek in usklajenost postopka preverjanja, azilnega postopka na meji in postopka vračanja na meji, so nacionalni organi nadaljevali zakonodajno delo in praktične priprave, vključno z gradnjo potrebnih objektov, zagotovitvijo ustreznih zmogljivosti, pripravo smernic in praktičnih orodij ter organiziranjem usposabljanja za strokovnjake, ki bodo izvajali nove postopke.

Države EU+ so se v odzivu na različne migracijske pritiske in varnostne izzive na zunanjih mejah še naprej osredotočale na upravljanje meja in ohranile strožje zaščitne ukrepe, s čimer se je osebam, ki morda potrebujejo zaščito, včasih oviral dejanski dostop do ozemlja in azilnega postopka. Take prakse so bile pogosto pod drobnogledom mednarodnih organizacij, organizacij civilne družbe in pravosodnih institucij, ki so obravnavale prijavljene primere slabega ravnanja, domnevnih zavračanj in skupinskih vračanj ter ukrepe nacionalnih organov proti organizacijam civilne družbe, ki izvajajo dejavnosti iskanja in reševanja.

Slika 1: Število prošelj za mednarodno zaščito v državah EU+, 2015–2025

Vir: podatki sistema agencije EUAA za zgodnje opozarjanje in pripravljenost z dne 3. februarja 2026.

3. Pobude za bolj racionalizirane in usklajene azilne postopke

Na področju azilnih postopkov so bile dejavnosti držav EU+ osredotočene na tri glavna področja: zmanjšanje števila nerešenih zadev, ki čakajo na odločbe, zagotavljanje zmogljivosti za izvajanje novih pravil v praksi ter usposabljanje osebja o novih določbah. Poleg tega je Evropska komisija zagotovila finančno podporo (na primer prek Instrumenta za tehnično podporo), agencija EUAA je prispevala tehnično podporo, države EU+ pa so v okviru dvostranskega sodelovanja izmenjevale strokovno znanje. Pri tem so v skladu z zahtevami pakta namenile znatna sredstva za pripravo nacionalnih načrtov za izredne razmere za različne scenarije, ki zajemajo kazalnike in mejne vrednosti za aktiviranje in deaktiviranje posameznih ukrepov.

Dejavnosti za krepitev zmogljivosti so bile prilagojene specifičnim razmeram na področju azila in sprejema v posamezni državi. Nekatere države so se še naprej osredotočale na organizacijske spremembe, zaposlovanje osebja in dejavnosti usposabljanja za razvoj potrebnih znanj in spretnosti. Številni organi za azil so nadaljevali proces revizije ali izpopolnjevanja notranjih postopkov ter posodobili predloge in osnutke odločb, da bi povečali učinkovitost svojih postopkov odločanja. Da bi omogočile kakovostno in hitro sprejemanje odločitev, so države EU+ posodobile svoje politike za posamezne države glede na spremembe v državah izvora. Izjemno nestabilne razmere v več državah izvora so kljub temu vplivale na obravnavanje prošelj, kar kaže dejstvo, da so organi za azil v določenih trenutkih začasno ustavili obravnavanje prošelj državljanov iz nekaterih držav izvora.

Leta 2025 so države EU+ izdale skoraj 874 000 odločb na prvi stopnji, kar je največ od leta 2017. To povečanje je posledica strmega porasta števila zavrnitev, zlasti med državljani držav z nizko stopnjo ugodno rešenih prošelj (20 % ali manj). Največ odločb je bilo izdanih v

Nemčiji, sledita pa ji Francija in Španija. Število nerešenih zadev na prvi stopnji se je z 986 000 leta 2024 zmanjšalo na 863 000 leta 2025 (približno 13-odstotni upad). Nekatere države EU+ so pospešile sprejemanje odločb na prvi stopnji, vendar je bil upad števila nerešenih zadev predvsem posledica manjšega števila vloženih prošenj. Kljub zmanjšanju števila nerešenih zadev na prvi stopnji je splošno povečanje števila pritožb prispevalo k nespremenjenemu velikemu številu zadev na vseh stopnjah.

Evropska komisija je poudarila pomen sodelovanja s pravosodnimi organi in njihove krepitve za pripravo na uveljavitev določb pakta, zato je več držav EU+ vlagalo v povečanje zmogljivosti na drugi ali višji stopnji.

4. Sprejem prosilcev za mednarodno zaščito

Države EU+ so si prizadevale, da bi direktivo o pogojih za sprejem iz leta 2024 v nacionalno zakonodajo prenesle do roka, tj. 12. junija 2026, poleg tega pa so uvajale prilagoditve za doseglo usklajenosti z drugimi uredbami, ki vplivajo na sprejem, kot sta denimo uredba o upravljanju azila in migracij ter uredba o azilnih postopkih. V skladu s svojimi nacionalnimi izvedbenimi načrti so prilagodile pogoje za sprejem in obravnavale vrzeli v sprejemnih zmogljivostih, vključno za prosilce v postopku na meji. V ta namen so morale številne države vzpostaviti centre za preverjanje in nastanitvene objekte za prosilce, ki se obravnavajo v okviru postopka na meji. Zaradi operativnih potreb so bile uvedene tudi spremembe sistemov vodenja zadev in informacijskih sistemov. Prva ponovitev letnega cikla upravljanja migracij je prispevala h kakovostnejšim podatkom o sistemih za sprejem v državah EU+.

Zaradi zmanjšanja števila prošenj za azil so bili sistemi za sprejem v več državah manj obremenjeni, zato so slednje zmanjšale svoje sprejemne zmogljivosti. Nasprotno pa so nekatere države, v katerih so bili sistemi za sprejem še naprej pod pritiskom, ohranile ali celo povečale svoje zmogljivosti. Sodišče Evropske unije je v prelomni zadevi v zvezi s sprejemnimi zmogljivostmi odločilo, da se država članica ne more sklicevati na nepredvidljiv in neizogiben naval prosilcev, da bi se izognila svojim obveznostim na podlagi prava EU glede kritja osnovnih potreb prosilcev za azil, pri čemer je poudarilo potrebo po rezervnih zmogljivostih za obravnavo morebitnega večjega navala prosilcev.

Države EU+ se že dolgo spoprijemajo s posledicami sekundarnih migracijskih tokov. Številne med njimi so bodisi nadaljevale bodisi oblikovale nove pobude za obravnavanje tega pojava, na primer s spremembo pogojev za sprejem v skladu s členom 21 direktive o pogojih za sprejem (2024) in členom 18 uredbe o upravljanju azila in migracij. V teh določbah je predvideno, da prosilci, ki so bili obveščeni o odločitvi o predaji državi članici, odgovorni za obravnavo njihove prošnje, niso več upravičeni do pogojev za sprejem, ohranijo pa pravico do življenjskega standarda v skladu s pravom EU.

5. Odgovornost za prošnje za mednarodno zaščito

Leta 2025 je bilo v državah EU+ izvedenih skupno 18 000 predaj v skladu z dublinsko uredbo, kar je podobno kot leta 2024 (glej sliko 2). To je bilo drugič največ od leta 2019, še vedno pa precej pod ravnmi pred pandemijo. Na izvajanje predaj v skladu z dublinsko uredbo je še naprej močno vplival pritisk na sisteme za sprejem v nekaterih državah EU+. Čeprav so nacionalna sodišča v večini primerov predajo potrdila, je bil eden glavnih razlogov za razveljavitev odločb nacionalnih organov predložitev novejših dokazov o resnih težavah pri dostopu do ustreznih materialnih pogojev za sprejem v državi, ki naj bi bila odgovorna za obravnavo prošnje.

Slika 2: Število izvedenih predaj glede na skupno število sprejetih zahtevkov v okviru dublinskega postopka, 2025

Vir: podatki sistema agencije EUAA za zgodnje opozarjanje in pripravljenost z dne 3. februarja 2026.

Države EU+ so se osredotočile na prehod z uporabe uredbe Dublin III na novo uredbo Eurodac ter uredbo o upravljanju azila in migracij. Med letom je bilo pojasnjenih več pravnih in praktičnih nejasnosti, vendar so nekatera vprašanja do sprejetja Izvedbenega sklepa o vzpostavitvi letnega solidarnostnega fonda za leto 2026 dne 19. decembra 2025 ostala odprta. Nekateri nacionalni organi so raje počakali na pojasnila in šele nato pripravili podrobnejši izvedbeni načrt, večina upravnih organov pa je načrte začela oblikovati na podlagi različnih scenarijev.

Dublinske enote si z združenimi močmi prizadevajo za odpravo zaostankov, da bi preprečile hkratno uporabo starih in novih pravil po začetku veljavnosti pakta. Vendar je pomanjkanje osebja v dublinskih enotah še vedno težava. Poleg tega je bilo za mnoge zaposlene v teh enotah hkratno spopadanje s tekočimi zadevami in udeležba na usposabljanjih velik izziv. Več

organov je poudarilo, da bi tovrstno usposabljanje potrebovalo tudi osebje zunaj dublinskih enot, da bi se zagotovilo, da razumejo nova pravila in da lahko, na primer, prosilce pravilno obveščajo o postopku.

Eden od glavnih izzivov za države EU+ v procesu prehoda je bila prilagoditev informacijskih sistemov, vključno s preoblikovanjem sistemov vodenja zadev, da bi ti vključevali nove obrazce, predloge in delovne tokove. V več državah so informacijski projekti, povezani z uporabo sistemov Eurodac ter uredbe o upravljanju azila in migracij, del širšega programa digitalizacije.

Glede na začasne podatke sistema agencije EUAA za zgodnje obveščanje in pripravljenost je bilo leta 2025 v odgovor na poslane zahtevke v okviru dublinskega postopka izdanih 120 000 odločb. To je pomenilo 24-odstotno zmanjšanje v primerjavi z letom 2024 in najnižjo raven od leta 2021. To zmanjšanje kaže na upad sekundarnih gibanj, pri katerih prosilci za azil iz prve države prihoda odidejo v drugo, da bi tam vložili novo prošnjo, in odraža splošni upad števila prošenj za azil.

6. Usklajen pristop za preselitev in humanitarni sprejem

Napredek na področju preselitev in humanitarnega sprejema so leta 2025 zavirale politične, operativne in finančne omejitve. Med dejavniki, ki so ovirali preselitev beguncev, so bili:

- vprašanja v zvezi z izvajanjem določb pakta na tehnični ravni, kot sta shranjevanje in prenos podatkov z uporabo postopkov, ki so v skladu z uredbo Eurodac;
- nestabilne varnostne in politične razmere na Bližnjem vzhodu, ki so predstavljale izzive na operativni ravni, ter
- vztrajen pritisk na nekatere sisteme za sprejem v državah EU+, zaradi česar so bile njihove zmogljivosti za sprejem preseljenih beguncev okrnjene.

Posledično je od skupno 61 000 oseb, za sprejem katerih se je 14 držav zavezalo v okviru programa EU za preselitev in humanitarni sprejem za obdobje 2024–2025, leta 2025 v države EU+ prispelo le okoli 10 000 beguncev, poleg skoraj 14 000 beguncev leta 2024. Po desetih letih, v katerih so bili Sirci najpogostejša skupina preseljenih oseb, so se leta 2025 na prvo mesto povzpeli Afganistanci (2 900), sledili pa so jim Sirci (1 800), Kongovci (DR) (1 600) in Sudanci (1 400).

Svet je decembra 2025 odobril prvi dvoletni načrt Unije za preselitev in humanitarni sprejem za obdobje 2026–2027. Devet držav je predložilo zaveze za skupno 10 430 mest, od katerih je 8 330 namenjenih preselitvi in 2 100 humanitarnemu sprejemu. Znatno zmanjšanje nacionalnih zavez je bilo posledica splošnega zmanjšanja števila sprejemov na ravni EU.

7. Pravice upravičencev do mednarodne zaščite v zvezi z vključevanjem in integracijo

Vsebina zaščite se nanaša na pravice, do katerih so upravičenci do neke oblike zaščite upravičeni v državi azila, ter na s tem povezane obveznosti. Zaščita se prizna, kadar se prosilcem izda pozitivna odločba o priznanju statusa begunca ali statusa subsidiarne zaščite (imenovana tudi statusa, usklajena na ravni EU). Stopnja ugodno rešenih prošelj za mednarodno zaščito se nanaša na število pozitivno rešenih prošelj, izraženo kot delež skupnega števila odločb o prošnjah za mednarodno zaščito. Čeprav nacionalne oblike zaščite državljanom tretjih držav zagotavljajo status zaščite, ti statusi, ki med državami EU+ niso usklajeni, običajno niso vključeni v izračun stopnje ugodno rešenih prošelj za mednarodno zaščito.

Leta 2025 se je stopnja ugodno rešenih prošelj za mednarodno zaščito znatno znižala, in sicer z 42 % leta 2024 na 29 %. Ta upad je bil verjetno – vsaj deloma – posledicačasne ustavitve odločanja o prošnjah sirskih prosilcev, ki so v zadnjih letih predstavljali velik delež pozitivnih odločb. Poleg tega je bilo približno 56 % odločb izdanih državljanom držav z nizko stopnjo ugodno rešenih prošelj. Od 69 državljanstev, za katera je bilo leta 2025 izdanih vsaj 1 000 odločb, je bila stopnja ugodno rešenih prošelj za azil manj kot 20-odstotna pri 42 državljanstvih.

Državljeni Turčije, Venezuele, Bangladeša in Kolumbije (v padajočem vrstnem redu) so prejeli tretjino vseh zavrnilih odločb. Venezuelcem in Kolumbijcem je bila pri tem pogosto dodeljena ena od oblik nacionalne zaščite ali so jim dodelili drugačen status prebivanja. Stopnje ugodno rešenih prošelj za azil so bile visoke pri državljanih iz držav z izjemno in visoko stopnjo konfliktov, in sicer so se gibale med 70 % in 90 % za prosilce iz Sudana, Malija, Haitija, Ukrajine in Mjanmara/Burme (v padajočem vrstnem redu).

Države EU+ so še naprej omejevale prihode v okviru združitve družin, s čimer so zmanjševale pritisk na sisteme za azil in sprejem, včasih pa tudi na nacionalne in občinske sisteme socialnega varstva. V zadnjih letih so Visoki komisariat Združenih narodov za begunce (UNHCR), druge mednarodne organizacije, raziskovalne ustanove, akademski krogi in organizacije civilne družbe večkrat opozarjali na morebitne negativne posledice strožjih pravil za združitve družin na integracijo upravičencev do mednarodne zaščite.

Države EU+ so se še naprej osredotočale na vključevanje upravičencev do mednarodne zaščite z uvedbo novih strategij in ukrepov za dostop do trga dela in izobraževanja. Kljub tem pobudam so se upravičenci do mednarodne zaščite v državah EU+ še dalje srečevali z ovirami pri učenju jezika, vpisu v izobraževalne programe ali iskanju zaposlitve, težave pri dostopu do nastanitve pa so še naprej omejevale njihove možnosti za integracijo. Organizacije civilne družbe so še naprej imele ključno vlogo pri uspešni integraciji upravičencev, saj so v ta namen zagotavljale raznovrstne storitve.

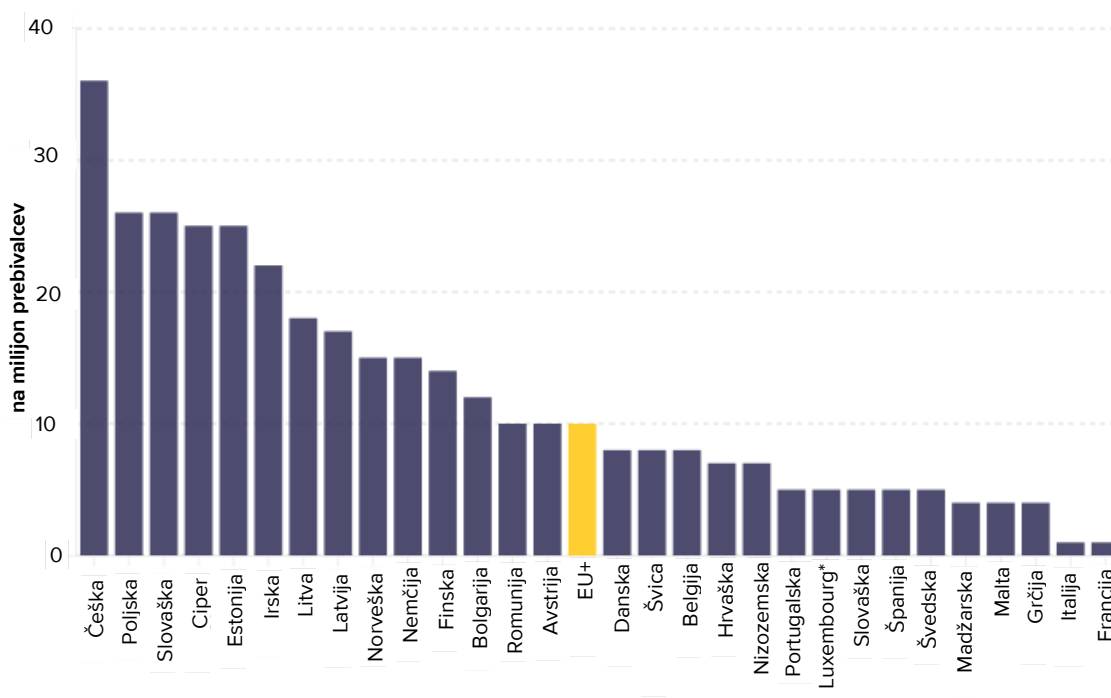

Okvir 1: Začasna zaščita razseljenih oseb iz Ukrajine

Konec leta 2025 je bilo v državah EU+ začasno zaščitene približno 4,5 milijona oseb. Ta številka je od začetka leta 2023 ostala razmeroma stabilna in še naprej znatno prispeva k skupnemu številu ljudi v Evropi, ki potrebujejo zaščito. Glede na število prebivalcev so največ razseljenih Ukrajincev na prebivalca gostile Češka, Poljska in Slovaška (glej sliko 3).

Slika 3: Število oseb, ki jim je bila priznana začasna zaščita, na milijon prebivalcev po državah sprejemnicah, december 2025

Opomba: * Podatki so bili pridobljeni pred februarjem 2026.

Vir: velikosti prebivalstva: Eurostat (DEMO_GIND), zajeto na dan 5. februarja 2026; upravičenci do začasne zaščite: Eurostat (MIGR_ASYTPSM), zajeto na dan 10. februarja 2026.

Države EU+ so v četrtem letu od začetka ruske invazije svoje politike še naprej preusmerjale v dolgoročne rešitve, kot je zagotavljanje priložnosti za prehod na alternativno nacionalno dovoljenje za prebivanje. Ob tem še naprej spodbujajo integracijo na številnih ravneh, med drugim na trgu dela in na področju izobraževanja. Vozlišča enotnosti, ki so bila vzpostavljena v številnih državah EU, nudijo pomoč pri iskanju zaposlitve, jezikovne tečaje, svetovanje upravičencem ter v nekaterih primerih tudi podporo pri prostovoljni vrnitvi.

Z razvojem sodne prakse na nacionalni ravni in ravni EU se je še bolj poglobila razlaga medsebojne prepletenosti postopkov začasne zaščite in mednarodne zaščite.

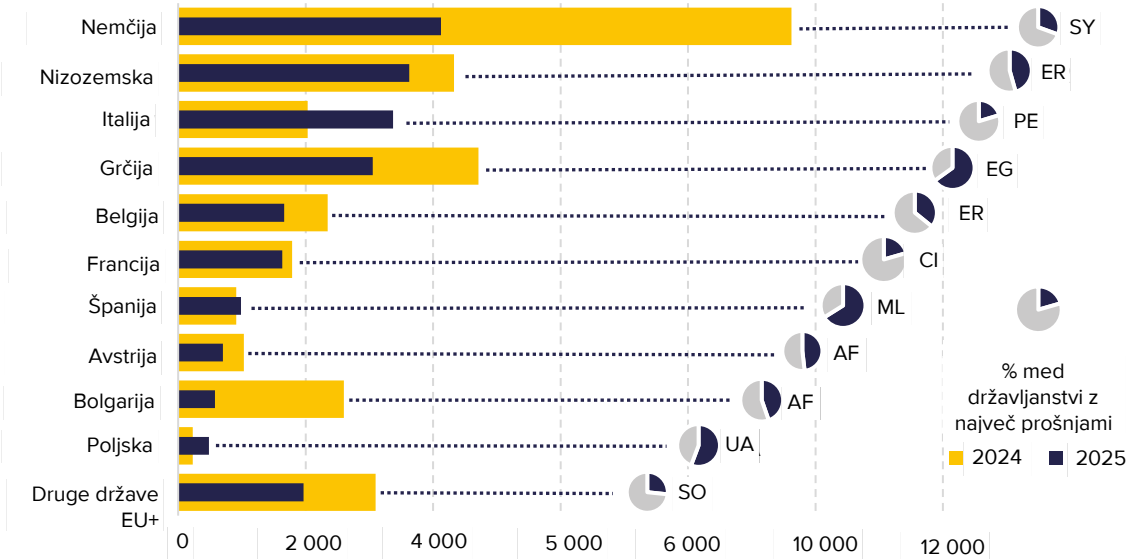
8. Pravni zaščitni ukrepi za otroke in prosilce s posebnimi potrebami

Da bi se okrepili odzivi na področju zaščite oseb s posebnimi potrebami, pakt vključuje ukrepe za hitrejšo identifikacijo in podporo pri obravnavanju njihovih postopkovnih potreb in potreb glede sprejema. Glavni izziv za države EU+ ostaja uveljavitev teh zaščitnih ukrepov. Da bi se povečale zmogljivosti na tem področju, so nacionalni organi leta 2025 organizirali številna usposabljanja za različne deležnike ter izboljšali informacijske sisteme, da bi olajšali sodelovanje med različnimi strokovnjaki, vključenimi v ta proces.

Leta 2025 so mladoletniki brez spremstva vložili 22 000 prošenj za azil, kar je približno ena tretjina manj kot leta 2024 in najmanj od leta 2020. Nemčija je zabeležila največji absolutni upad, čeprav še vedno vodi v smislu števila prejetih prošenj (4 100), kar predstavlja skoraj petino skupnega števila prošenj (glej sliko 4). Sledile so ji Nizozemska (3 600), Italija (3 400) in Grčija (3 100). Več kot polovico vseh prošenj za azil, ki so jih v letu 2025 vložili mladoletniki brez spremstva, so vložili državljani petih držav, in sicer Afganistanci (2 800), Eritrejci (2 400), Egipčani (2 300), Somalci (2 300) in Sirci (2 100, kar je najmanjše število doslej).

Slika 4: Deseterica držav EU+, ki so prejele največ prošenj mladoletnikov brez spremstva, v letu 2025 v primerjavi z letom 2024, in delež vložjenih prošenj glede na glavno državljanstvo mladoletnikov brez spremstva v letu 2025

Vir: podatki sistema agencije EUAA za zgodnje opozarjanje in pripravljenost z dne 3. februarja 2026.

Organi za azil so še naprej revidirali svoje zakone in politike, da bi jih prilagodili na večdisciplinarno ugotavljanje starosti, kot je določeno v uredbi o azilnih postopkih in pojasnjeno v [praktičnem vodniku](#) agencije EUAA, objavljenem leta 2025. V mnogih državah EU+ je bilo na voljo premalo skrbnikov, ki bi jih bilo mogoče dodeliti za oskrbo in podporo otrokom brez spremstva. Projekt GuardianXChange, ki ga financira EU, je še naprej prispeval h krepitvi skrbniških storitev v štirih sodelujočih državah EU+, in sicer v Belgiji, na Poljskem, Portugalskem in v Sloveniji.

Glede na to, da je treba revidirano direktivo EU o boju proti trgovini z ljudmi prenesti v nacionalno zakonodajo do julija 2026, so države članice EU izvedle raznovrstne projekte in izobraževalne dejavnosti za preprečevanje trgovine z ljudmi in učinkovitejše odkrivanje žrtev. Po predstavitvi predlogov pakta je več deležnikov izrazilo pomisleke glede morebitnih negativnih posledic teh sprememb za prosilce s posebnimi potrebami v celotnem azilnem postopku. Zakonodajni postopek na nacionalni ravni še poteka, zato so se ti pomisleki v nacionalnem kontekstu pogosto ponovno pojavili v obliki pripomb k predlogom zakonov.

Kljub prizadevanjem za boljšo podporo prosilcem s posebnimi potrebami v sprejemnih centrih so bile v več državah EU+ opažene neustrezne razmere in nezadostna podpora, na primer zaradi pomanjkanja sredstev ali vrzeli in zamud pri financiranju. Pomisleki glede pridržanja oseb s posebnimi potrebami, zlasti otrok, so se še naprej pojavljali in bili dokumentirani v sodnih odločbah, o njih pa so poročale tudi mednarodne organizacije in organizacije civilne družbe. V več sodnih primerih so bile proučene tudi posebne potrebe in ranljivosti v okviru predaj in vrnitev v skladu z dublinsko uredbo.

Sklepne ugotovitve

Preteklo leto je zaznamovala intenzivna priprava na začetek izvajanja pakta o migracijah in azilu do junija 2026. Agencija EUAA in nacionalni organi so vložili znatna sredstva v pripravo temeljev za nov okvir za upravljanje evropskega sistema zaščite.

V ta namen so države EU+ dodelile zajetna finančna sredstva in pospešile postopke javnega naročanja, da bi zagotovile pravočasno delovanje sistema Eurodac. Po ukrepih za zaposlovanje osebja, ki so bili v središču prizadevanj v zadnjih letih, so se nacionalni organi za azil osredotočili na zmanjšanje števila nerešenih zadev, da bi kolikor se le da preprečili vzporedno uporabo različnih zakonodajnih okvirov po juniju 2026. Več držav je namenilo sredstva za vzpostavitev večnamenskih centrov, kjer se lahko na enem mestu izvajajo pregledi, azilni postopek na meji in postopek vračanja na meji.

Agencija EUAA je države EU+ pri teh prizadevanjih podprla z raznimi dejavnostmi. Pripravila je smernice in orodja za nove postopke, posodobila smernice in izobrazila strokovne delavce iz nacionalnih uprav o določbah pakta. V 12 državah je zagotavljala neposredno operativno podporo. Na ravni EU je analizirala aktualne razmere in hitro zagotovila najnovejše informacije o tem, da bi podprla Evropsko komisijo pri usmerjanju postopkov odzivanja in bolje obveščala nacionalne oblikovalce politik.

Te priprave so bile nekoliko lažje zaradi tega, ker se je število vlog v letu 2025 zmanjšalo na 822 000, kar je najnižja raven od leta 2021. To je nacionalnim organom omogočilo, da so več virov namenili razvoju novih delovnih tokov, standardnih operativnih postopkov in predlog ter preizkušanju teh novih pristopov v nacionalnem okolju.

Leta 2026 se bo ob začetku izvajanja pakta pokazala praktična vrednost teh naložb. Deležniki so že od sprejetja pakta poudarjali, da se bo njegova uspešnost merila po tem, koliko bo omogočil vzpostavitev prožnih sistemov za azil in sprejem, ki se bodo lahko prilagajali hitrim spremembam v svetu. Leta 2026 bosta v središču pozornosti praktični pomen in vpliv reforme skupnega evropskega azilnega sistema. Takrat se bo na primer pokazalo, koliko bo reforma omogočila pravično porazdelitev bremena med državami članicami.

Nove ureditve se bodo preizkusile v kriznih razmerah, sistem pa mora ostati prožen, da se bo lahko prilagajal razvoju dogodkov na svetovni, evropski in nacionalni ravni. Spreminjajoče se razmere na političnem, varnostnem in gospodarskem področju ter mednarodne krize in vojne so vplivale na razpoložljivost finančnih sredstev za humanitarno pomoč in na mehanizme za reševanje problema razseljenosti po svetu. Potreba po zaščiti, ki se pojavi kot posledica konfliktov, kot sta denimo vojni v Iranu in Ukrajini, se bo verjetno povečala, medtem ko se bodo razpoložljiva finančna sredstva na svetovni ravni zmanjšala.

Evropa je kljub kompleksnim globalnim medsebojnim odvisnostim proaktivno sodelovala in gradila partnerstva s tretjimi državami, da bi okrepila zmogljivosti za zagotavljanje učinkovite zaščite in obravnavala nezakonite migracije. Krepitev zmogljivosti partnerskih držav za upravljanje migracij ob polnem spoštovanju temeljnih pravic lahko prispeva k širitvi globalnega prostora zaščite.

Na evropski ravni prva evropska strategija za azil in migracije nakazuje usmeritev politike za naslednjih pet let. Velik poudarek daje krepitvi nadzora meja, strogim pravilom za preprečevanje zlorabe azilnih sistemov ter hitremu in učinkovitemu vračanju, kar utegne

prispevati k nadaljnemu zmanjšanju števila prošenj v državah EU+. Spremembe uredbe o azilnem postopku v zvezi s konceptom varne države ter napredek pri sprejemanju nove uredbe o vračanju lahko delujejo kot odvrtačilni dejavniki za nove prišleke. Vendar lahko v praksi tudi omejujejo dostop do mednarodne zaščite tistim, ki jo dejansko potrebujejo.

Na nacionalni ravni bodo uporaba pakta v praksi in ukrepi za povečanje učinkovitosti budno spremljani. To bo predvidoma vključevalo izvajanje predhodnega pregleda, izdajanje odločb o nedopustnosti za prosilce, ki so potovali prek tretje države in bi tam lahko zaprosili za učinkovito zaščito, ter nekatere predlagane digitalne rešitve za učinkovitejšo obdelavo. Ob začetku uporabe pakta bodo nacionalni organi svoje sisteme prilagodili na podlagi prvih izkušenj na terenu. Pričakuje se, da bo v letu 2026 in še toliko bolj v naslednjih letih na nacionalna sodišča, Evropsko sodišče za človekove pravice in Sodišče Evropske unije napotenih več zahtev za pravno pojasnitev.

Razvoj dogodkov v širšem okviru upravljanja migracij, kot je odločitev španske vlade o izredni ureditvi statusa državljanov tretjih držav za njihovo integracijo, bo vplival tudi na delovno obremenitev nacionalnih azilnih organov in s tem na operacionalizacijo pakta. Kar zadeva prihodnost 4,5 milijona Ukrajincev, registriranih v skladu z direktivo o začasni zaščiti, je več držav začelo uvajati rešitve za prehod z začasne zaščite na drugo vrsto dovoljenja za prebivanje, s čimer so se odprle nove možnosti za prebivanje v državah EU+. Ta trend se bo verjetno še okrepil v letu 2026, saj se bliža konec podaljšanja režima začasne zaščite v marcu 2027.

Glede na navedeno države EU+ potrebujejo najnovejše, na dejstvih temelječe informacije, da lahko pravočasno prilagodijo svoje postopke. Agencija EUAA ima pri tem osrednjo vlogo s svojim razširjenim naborom naprednih orodij za oceno razmer in mrežami sodelovanja, ki predstavljajo prostor za izmenjavo dobrih praks in reševanje izzivov. Z enako zavzetostjo kot je v letu 2025 aktivno podpirala države EU+ v prehodnem obdobju uvajanja pakta v prakso, jim je pripravljena nuditi neposredno podporo tudi v letu 2026 ter v prihodnjih letih ter ohranjati konstruktiven dialog za vzpostavitev izboljšane sistema zaščite v Evropi. Ker se morajo deležniki spoprijeti s kompleksnimi ukrepi pakta in hitro spreminjajočimi se političnimi razmerami, sta informiranje in sodelovanje še toliko bolj ključna za prihodnost skupnega evropskega azilnega sistema.

Poročilo o azilu 2026: povzetek

Poročilo o azilu 2026 kot osrednji vir informacij o mednarodni zaščiti v Evropi zagotavlja celovit pregled ključnih dogodkov na področju azila v letu 2025. Povzetek prinaša skrajšano različico glavnega poročila.

Agencija Evropske unije za azil (EUAA) zbira informacije o vseh vidikih skupnega evropskega azilnega sistema. V ta namen so v poročilu opisani glavni trendi v politikah, praksah in zakonodaji v zvezi z mednarodno zaščito ter predstavljeni ključni kazalniki za referenčno leto 2025. Primeri sodne prakse so namenjeni razlagi evropske in nacionalne zakonodaje v okviru pravnega reda Unije na področju azila.

V poročilu o azilu 2026 so za vključitev različnih pogledov uporabljene informacije iz najrazličnejših virov, vključno s stališči nacionalnih organov, institucij EU, mednarodnih organizacij in organizacij civilne družbe ter pogledi iz akademskega sveta. Poročilo zajema obdobje od 1. januarja do 31. decembra 2025 ter se uporablja kot referenca za najnovejše dogajanje na področju mednarodne zaščite v Evropi.